

УДК 342.951

НОВИЦЬКИЙ В.Я., науковий співробітник Українського науково-дослідного інституту спеціальної техніки та судових експертиз
Служби безпеки України.
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7386-1221>.

ФИЦА В.М., старший науковий співробітник Українського науково-дослідного інституту спеціальної техніки та судових експертиз
Служби безпеки України.
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6590-8082>.

СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ОБІГУ ВІРТУАЛЬНИХ АКТИВІВ

***Анотація.** Окреслено проблемні питання функціонування та подальшого розвитку ринку віртуальних активів в Україні. Досліджено історичний аспект правового регулювання питань обігу криптовалют як в Україні, так і за кордоном. Визначено засади розбудови ринку віртуальних активів в Україні. Висвітлено законодавчі ініціативи деяких держав світу щодо створення національних цифрових валют. Уточнено загрози та ризики використання криптовалют у світових масштабах. Окреслені загальносвітові тенденції розвитку та використання віртуальних активів, зокрема криптовалют. Визначено шляхи удосконалення законодавчого забезпечення обігу віртуальних активів в Україні.*

***Ключові слова:** блокчейн, цифрові технології, криптовалюта, віртуальні активи, організована злочинність, міжнародний тероризм, національний сегмент кіберпростору, економічна безпека, мінізація економіки, цифрова економіка, відмивання коштів.*

***Summary.** Problematic issues of functioning and further development of the market of virtual assets in Ukraine are outlined. Historical aspects of legal regulation of cryptocurrency circulation both in Ukraine and abroad are researched. The principles of development of the market of virtual assets in Ukraine are determined. Globally threatening trends in the use of virtual assets and cryptocurrencies have been identified. Legislative initiatives of some countries in the world to create national digital currencies are detailed. The threats and risks of using cryptocurrencies worldwide have been specified. The global trends in the development and use of virtual assets, in particular cryptocurrencies are outlined. The directions of the improvements of the legislative support for the circulation of virtual assets in Ukraine have been identified.*

***Keywords:** blockchain, digital technologies, cryptocurrency, virtual assets, organized crime, international terrorism, national segment of cyberspace, economic security, shadowing of the economy, digital economy, money laundering.*

***Аннотация.** Очерчены проблемные вопросы функционирования и дальнейшего развития рынка виртуальных активов в Украине. Исследован исторический аспект правового регулирования вопросов оборота криптовалют как в Украине, так и за рубежом. Определены основы развития рынка виртуальных активов в Украине. Освещены законодательные инициативы некоторых государств мира касаясь создания национальных цифровых валют. Уточнены угрозы и риски использования криптовалют в мировых масштабах. Очерчены общемировые тенденции развития и использования виртуальных активов, в частности, криптовалют. Определены направления усовершенствования законодательного обеспечения оборота виртуальных активов в Украине.*

***Ключевые слова:** блокчейн, цифровые технологии, криптовалюта, виртуальные активы, организованная преступность, международный терроризм, национальный сегмент киберпространства, экономическая безопасность, тенезация экономики, цифровая экономика, отмывание денег.*

Постановка проблеми. Технологія блокчейн, на якій базується велика кількість технологічних інноваційних розробок, знайшла широке застосування в багатьох сферах суспільства, таких як діяльність у сфері криптографії, криптовалюти, у державній сфері управління. Україна входить до переліку країн-лідерів у сфері застосування криптовалюти і технології блокчейн та є ідеальним місцем для розвитку новітніх цифрових технологій.

Необхідним елементом сучасної економічної парадигми будь-якої держави стає розвинений ринок віртуальних активів. В Україні такий ринок фактично існує протягом останніх п'яти років, але знаходиться, на жаль, поза межами правового регулювання. Поточний розвиток цифрових технологій зумовлює створення нових об'єктів цивільних прав, які існують виключно у цифровій (нематеріальній) формі та фактично перебувають у цивільному обігу. Це істотно впливає на суспільно-економічні відносини, формуючи особливий новий ринок.

Як свідчить світова практика, питання правового врегулювання віртуальних активів є не лише доцільним, а й необхідним, оскільки криптовалюта як важлива складова віртуальних активів стає дедалі більше популярною в усьому світі, а її розвиток заборонити технічно неможливо й економічно недоцільно. Відтак ринок віртуальних активів потребує належного законодавчого врегулювання, яке покликане не лише надати можливість учасникам суспільних правовідносин розпоряджатись такими об'єктами, але й забезпечити баланс інтересів учасників ринку та сприяти надходженню інвестицій в Україну, одночасно розвивати технологічну базу блокчейну. Разом з тим розбудова повноцінно функціонуючого ринку віртуальних активів є вкрай важливим завданням на сучасному етапі розвитку вітчизняної цифрової економіки, зважаючи на важливість її інтегрування у європейську та світову економічну спільноту. Сьогодні законодавці більшості зарубіжних країн врегульовують ці питання з урахуванням особливостей національного законодавства. Наприклад, відповідне законодавче врегулювання у тій чи іншій формі існує у США, Німеччині, Мальті, Гібралтарі, Швейцарії, Ліхтенштейні, Естонії, Японії.

На даний час не визначено єдиних підходів до регулювання обігу віртуальних активів, зокрема криптовалют. Міжнародними фінансовими установами та центральними банками досі не розроблено системних підходів до використання віртуальних валют. Міжнародна банківська спільнота звертає увагу на те, що використання віртуальних валют потребує належного моніторингу та осмислення з боку державних регуляторів. Європейський центральний банк у своїх дослідженнях щодо віртуальних цифрових валют не висловлює однозначного рішення щодо використання віртуальних валют, застерігаючи про існуючі ризики безпеки платежів та потенційні загрози у розрахункових операціях.

Законодавство ЄС класифікує криптовалюту “Bitcoin” (“Біткоїн”) як “цифрове представлення вартості, яке не підтверджено центральним банком або державним органом і не прив'язане до офіційних валютних курсів, та може використовуватися як засіб обміну для покупки товарів і послуг, їх передачі та зберігання і може купуватися в електронному вигляді”.

Законодавство окремих зарубіжних держав по-різному трактує статус криптовалюти. Так, за законодавством Ізраїлю “Bitcoin” під юридичне визначення валюти не підпадає як фінансове забезпечення, так й оподатковуваний актив. У КНР та Японії “Bitcoin” вважається віртуальним товаром, а не валютою. Тоді як у Канаді це – нематеріальний актив.

Проте, на даний час в Україні повноцінному функціонуванню та подальшому розвитку ринку віртуальних активів заважає низка невирішених проблем, серед яких виділяється: відсутність правового регулювання відносин, що виникають у сфері обігу віртуальних активів; відсутність механізмів оподаткування доходів, отриманих від операцій з віртуальними активами; відсутність правових гарантій захисту права власності учасників ринку віртуальних активів; регулювання діяльності професійних учасників ринку віртуальних активів; відсутність механізмів контролю за обігом віртуальних активів, які можуть використовуватись з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення; відсутність дієвих механізмів залучати іноземні інвестиції в високотехнологічні галузі економіки України тощо. За таких умов розгляд процесів становлення та розвитку правового врегулювання обігу віртуальних активів є актуальним та своєчасним.

Результати аналізу наукових публікацій. Певною мірою питання особливостей обігу віртуальних активів та криптовалют розглядали у своїх наукових працях такі фахівці, як: М. Гребенюк [1], О. Кудь [2], В. Логойда [3], В. Михайловський [4], А. Овчаренко [5], В. Прокопенко [6] та інші. Проте вбачається недостатньо висвітленим питання щодо визначення шляхів удосконалення правового врегулювання обігу віртуальних активів, що засвідчує необхідність проведення цього наукового дослідження.

Метою статті є визначення на базі аналізу розвитку вітчизняного та зарубіжного законодавства шляхів удосконалення законодавчого врегулювання принципів функціонування ринку віртуальних активів.

Виклад основного матеріалу. Питання обігу віртуальних активів й зокрема криптовалют в Україні неодноразово порушувалося на державному рівні. Так, ще 10 листопада 2014 року на сайті Національного банку України було оприлюднено роз'яснення “Щодо правомірності використання в Україні “віртуальної валюти/ криптовалют” “Bitcoin”. Так, згідно з позицією НБУ віртуальна валюта (криптовалюта) “Bitcoin” визначалася як грошовий сурогат, який не забезпечений реальною вартістю і не може використовуватися фізичними та юридичними особами на території України як засіб платежу, оскільки це суперечить нормам вітчизняного законодавства. Також НБУ задекларував свою позицію, що не нестиме відповідальності перед громадянами за усі курсові коливання та їх наслідки, пов'язані із криптовалютами, зокрема Біткоїнами. У своєму листі НБУ від 08.12.14 р. № 29-208/72889 вчергове підкреслив небезпечність криптовалют. Позиція, викладена у листі, зводиться до того, що Біткоїн не має будь-якого забезпечення та не контролюється державними органами влади жодної з країн. Національний банк вкотре дійшов висновку, що діяльність з купівлі-продажу Біткоїнів за долари США або іншу іноземну валюту має ознаки функціонування фінансових пірамід, що може свідчити про потенційні ризики здійснення незаконних та сумнівних операцій.

За результатами проведеного засідання Вищої експертної ради при Раді НБУ у жовтні 2017 року акцентовано, що державні органи, які мають повноваження контролю та регулювання фінансових ринків, ще досі не визначилися щодо рамок функціонування ринку криптовалют. Внаслідок цього було сформульовано рекомендації з метою нівелювання таких потенційних ризиків, а саме: можливого зниження довіри до національної грошової одиниці, яка є єдиним законним засобом розрахунків в Україні; ймовірності обслуговування криптовалютами тіньової економіки. На думку НБУ нормативна неврегульованість використання криптовалют створюватиме умови для

підвищення питомої ваги тіньової економіки, що може спричинити зменшення обсягів сплати податків до Державного бюджету.

Згодом усі три позиції Національного банку України стосовно криптовалют та їх статусу були нівельовані та визнані неактуальними. Більше того, перші два роз'яснення були офіційно відкликані НБУ. Незважаючи на те, що у третій заяві НБУ в цілому продовжено попередню риторику, еволюція позиції явно прослідковується – від повного невизнання у 2014 році до обережного згадування про позитивний міжнародний досвід регулювання в останній спільній заяві регулятора.

Враховуючи актуальність вказаної проблематики, в нашій державі було розроблено законопроект “Про обіг криптовалюти в Україні” від 06.10.17 р. № 7183, який мав би створити правове поле для її обігу в якості офіційного платіжного засобу. Однак у цьому законопроекті не було враховано специфіки обігу криптовалют, він містив неоднозначні та суперечливі положення, не враховував інтереси вітчизняної криптоіндустрії, у зв'язку з чим був відкликаний.

28 квітня 2021 року Комітет з питань цифрової трансформації рекомендував Верховній Раді ухвалити у другому читанні законопроект “Про віртуальні активи” від 11.06.20 р. № 3637 [8], який має легалізувати криптовалюту в Україні та остаточно врегулювати операції з ними. Серед іншого, законопроектом запроваджено перевірки операцій з криптовалютами на суму понад 30 тис. грн, а також блокування криптогаманців та конфіскацію криптовалюти за скоєння порушення.

Україна має потужний потенціал для того, щоб посісти провідне місце у світовій цифровій економіці. Зокрема, цьому сприятиме й запуск легального ринку віртуальних активів. Схвалення цього законопроекту дозволить українським блокчейн-компаніям легалізувати власні бізнес-процеси та офіційно працювати з банківською системою. Крім того, таку можливість матимуть і громадяни, які отримують доходи від операцій з віртуальними активами, що сприятиме усуненню юридичних ризиків для роботи міжнародних криптокомпаній й залученню іноземних інвестицій у нову прогресивну галузь.

Заплановано, що в Україні законодавчо термін “криптовалюта” в нормативних документах використовуватись не буде, проте це буде один з видів віртуальних активів. Згаданий законопроект має на меті сформулювати правове поле ринку віртуальних активів (правовий статус, класифікація, права власності та інші ключові юридичні дефініції) та адаптувати рекомендації FATF щодо фінансового моніторингу ринку віртуальних активів. Також документ визначає регулятора ринку – ним стане Мінцифри (в окремих випадках НБУ та НКЦПФР) та перелік професійних постачальників послуг віртуальних активів та їх реєстрацію. Після нормативного врегулювання криптовалютного ринку міжнародні компанії зможуть легально реєструвати блокчейн-бізнес в Україні. Додатково цим законопроектом пропонується внести зміни до Закону України “Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, отриманих злочинним шляхом”, згідно з якими з моменту створення центрального органу виконавчої влади, що реалізує політику у сфері обороту віртуальних активів, до нього від Міністерства цифрової трансформації передаються функції державного фінансового моніторингу у галузі обігу віртуальних активів. Адже Україна враховує позитивний міжнародний досвід законодавчого забезпечення обігу віртуальних активів у інших країнах світу, оцінює потенційні та реальні ризики.

Сьогодні загальносвітовим трендом є безперешкодна торгівля віртуальними активами у цифровій формі з високим ступенем анонімності та з можливістю обміну (купівлі або продажу) на долари США, Євро та інші валюти. Будь-хто може

завантажити безкоштовний відкритий програмний додаток з веб-сайту для відправки, отримання та зберігання криптовалюти. Найпоширенішим способом видобутку криптовалюти є майнінг, який здійснюється за рахунок обчислювальної потужності комп'ютерного обладнання.

Віртуальні активи та криптовалюти не випускаються центральними банками держав і не залежать від кредитно-грошової політики будь-якої країни. Емісія криптовалюти відбувається виключно в цифровому вигляді. Хто завгодно може здобувати криптовалюту (займатися майнінгом) використовуючи комп'ютерні технологічні можливості. Наприклад криптовалюта Біткоїн має достатньо високу волатильність, тобто значну амплітуду коливання вартості в еквіваленті до вільноконвертованих валют світу, що засвідчує нестабільний характер номінальної вартості даної криптовалюти. Підвищення та падіння вартості Біткоїна безпосередньо залежить від балансу попиту та пропозицій на криптовалютних біржах. Оскільки вони працюють з децентралізованою технологією, блокчейном (ланцюжком блоків інформації), транзакції з криптовалютами не вимагають наявності посередників або органу для їхньої перевірки. Через гігантську мережу комп'ютерів з вузлами, розкиданими по всьому світу, вони використовують криптографічні методи для захисту інформації, яка міститься в грошових переказах, а також створення нових одиниць криптовалют. Ця автономія в діяльності ускладнює контроль і нагляд з боку урядів, центральних банків та регуляторів за мільйонами доларів, які циркулюють через мережі.

Проте є й інший бік обігу віртуальних активів. У січні 2021 року Мережа з боротьби з фінансовими злочинами (FinCen) запропонувала створити закон, який зобов'яже компанії повідомляти прізвиська та адреси людей, які роблять операції з криптовалютою на суму понад \$3 тис. США. Такі заходи мають допомогти відстежувати незаконні транзакції. Адже найбільший ризик віртуальних активів, зокрема криптовалют, полягає у тому, що вони можуть загрожувати грошовому суверенітету тієї чи іншої країни світу. Враховуючи такі загрози, очікується, що у найближчому майбутньому уряди країн мають створити свої власні цифрові валюти, які будуть конкурувати на ринку з криптовалютами. Такий важливий крок надасть змогу врегулювати ринок цифрових валют з метою захисту людей від шахрайства і гарантії, що гроші використовують в належних цілях.

Виходячи із викладеного, наприклад у США вивчається можливість емісії цифрового долара. Держава-агресор (РФ), у свою чергу, опановує засади запровадження цифрового російського "крипто-карбованця". Центральний банк РФ визначився з архітектурою платформи цифрового карбованця та має намір завершити його створення до кінця 2021 року, у зв'язку з чим очікується внесення змін до законодавчих актів, після чого має розпочатися тестування платформи. Для запровадження цифрового карбованця доцільно створити нову платіжну інфраструктуру, яка дозволить здійснювати онлайн та офлайн платежі (як додаткову до існуючої). Напередодні у 2020 році було схвалено концепцію цифрового російського карбованця та затверджено його дорожню карту. Цифровий карбованець матиме унікальний цифровий код, який буде випускатися та зберігатися у спеціальному електронному гаманці у Центробанку РФ. Клієнти отримуватимуть доступ до цифрового карбованця через свої банки. При цьому для офлайн-розрахунків необхідно користуватися іншим гаманцем, створеним у смартфоні. Передача цифрового карбованця між користувачами буде відбуватися у вигляді переміщення цифрового коду з одного гаманця до іншого.

Тобто більшість центробанків країн світу вивчають можливість та розробляють концептуальні засади запровадження власних криптовалют. Свого часу НБУ був одним

із перших центральних банків у світі, що почав досліджувати таку можливість. Цифрові валюти країн світу мають використовуватися для обслуговування національних платіжних систем, а наступним етапом має стати використання цифрових валют для здійснення міжнародних розрахунків.

Латиноамериканська країна Сальвадор – перша держава світу, яка у 2021 році оголосила Біткоїн офіційним платіжним засобом. На практиці це означає, що будь-який бізнес в країні буде зобов'язаний приймати Біткоїни як оплату своїх товарів і послуг, за винятком ситуацій, коли він не матиме технологій, необхідних для виконання транзакцій. Цікаво, що 80 % населення цієї країни не мають доступу до мережі Інтернет. Президент Венесуели Ніколас Мадуро у листопаді 2017 року оголосив про намір держави створити власну криптовалюту під назвою “El Petro” для боротьби з наслідками економічної кризи в умовах санкцій з боку США, що буде забезпечена наявними нафтовими, газовими та алмазними ресурсними запасами.

У Новій Зеландії в листопаді 2017 року Управління фінансового контролю та нагляду прирівняло операції з цифровими валютами до операцій з цінними паперами.

В Австралії набув чинності закон, який регулює діяльність обмінників криптовалюти. Так, відповідно до нормативних вимог, усі обмінники криптовалюти мають бути зареєстровані в Австралійському центрі аналізу транзакцій і звітності.

В Індії уряд розглядає можливість запуску власної криптовалюти під назвою “лакшмі”.

Таким чином, криптовалюти у більшості країн світу стають повноцінним платіжним засобом та потужним інвестиційним активом. Зацікавленість до використання криптовалют сприяє інвестиційній привабливості платіжних інфраструктур.

У ЄС все ще відсутні єдині правила для забезпечення того, щоб провайдери віртуальних валют застосовували вимоги щодо протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму. Саме тому потенційним способом розв'язання цієї проблеми є створення та впровадження європейської правової бази, яка регулюватиме питання контролю за обігом криптовалюти та здійснення транзакцій з використанням цифрових валют.

Вагомим ризиком використання криптовалют залишаються спонсорство міжнародного тероризму та транснаціональної злочинної діяльності, які утворюють суттєву загрозу світовій фінансовій системі. Внаслідок стрімкого розширення платіжних можливостей у мережі Інтернет пов'язані ризики істотно збільшилися. У 2020 році обсяг незаконних транзакцій з криптовалютами становив \$10 млрд. США. Досить часто злочинці використовують криптовалюти з метою незаконного придбання або продажу зброї, наркотиків, торгівлі людьми. Цифрові валюти адаптовані для використання організованими злочинними угрупованнями, оскільки вони досить широко використовуються в міжнародному обігу та забезпечують необхідний рівень анонімності. Маючи спеціальні технічні навички та вміння, міжнародні терористичні угруповання можуть використовувати віртуальні валюти для фінансування терористичних заходів. Оцінка реальної загрози відмивання грошей, пов'язаної з віртуальними активами та криптовалютами, демонструє, що кримінальний світ може використовувати віртуальні валюти для доступу до “чистої готівки”. При застосуванні віртуальних валют організовані злочинні угруповання можуть анонімно отримувати доступ до грошових коштів і приховувати сліди своїх транзакцій.

Правоохоронці, виявляючи майнерів криптовалют, переважно інкримінують їм незаконне підключення до електромереж, фіктивне підприємництво, ухилення від сплати податків. За таких умов необхідним є розробка стратегії спільної правоохоронної

діяльності з метою забезпечення контролю за обігом криптовалюти, що посилить правові можливості відповідальних силових структур у боротьбі з відмиванням брудних коштів, торгівлею людьми та фінансуванням тероризму.

Враховуючи актуалізацію перспективного поширення цифрових валют, перед будь-якою державою постає важливе завдання створення захищеного національного сегменту кіберпростору, що сприятиме підтриманню відкритого суспільства і забезпечуватиме безпечне використання цього простору суспільством, нейтралізація посягань на інформаційні ресурси держави з боку інших країн. З метою запобігання будь-яким проявам фінансування тероризму з використанням криптовалюти, наприклад, американські правоохоронні органи взаємодіють із спеціалізованими Біткоїн-компаніями для виявлення протиправної діяльності у блокчейн-платформах. За позицією уряду Австралії криптовалюти сприяють поширенню організованої злочинності, оскільки вони досить широко використовуються в онлайн-казино та потенційно можуть застосовуватися для торгівлі людьми. Проте у доповіді Державного казначейства Великої Британії “National risk assessment of money laundering and terrorist financing 2020” від 17 грудня 2020 року зазначено, що фінансування тероризму за допомогою криптовалюти обмежується відсутністю широкого використання цифрових активів. Тому не прогнозується проблема масштабного використання криптовалюти з метою фінансування тероризму [8].

10 серпня 2021 року хакер зламав “Poly Network” (платформу на основі блокчейну) та вивів з неї понад \$600 млн. США у криптовалютах. Ймовірно, це одна з наймасштабніших подібних крадіжок в історії децентралізованих фінансових сервісів. Усього зловмисники вивели 2858 токенів криптовалюти “Ethereum” на суму близько \$267 млн. США, 6610 токенів “Binance” на суму понад \$252 млн. США та приблизно \$85 млн. США у токенах “USDC” у мережі “Polygon”. Адже хакери, які зламали проєкт “Poly Network” і викрали \$611 млн. США, почали повертати вкрадені кошти, що створило прецедент світового масштабу. Це переконливо засвідчує уразливість та неможливість належного кібернетичного захисту віртуальних криптобіржових інфраструктур.

Висновки.

Динаміка змін сьогодення зумовлює появу в XXI столітті новітніх дефініцій. Фінансові системи окремих країн удосконалюються та прогресують у контексті розвитку ІТ-технологій та загальної комп'ютеризації економіки. З'являються нові фінансові інститути, інструменти та форми взаємодії між людьми. Так, з'явився аналог традиційних валют – криптовалюта. “Bitcoin” уперше з'явився у 2009 році і став децентралізованою конвертованою валютою та першою криптовалютою. Сьогодні у світі існує близько 1600 видів криптовалют (“Bitcoin”, “Litecoin”, “Ethereum”, “Peercoin”), але найвідомішою з огляду на швидкий розвиток залишається саме “Bitcoin”. Криптовалюта – це цифровий ресурс, призначений для роботи в якості засобу обміну, який використовує криптографію для забезпечення своїх транзакцій, контролю створення додаткових одиниць та перевірки передачі активів. Функціонування системи відбувається децентралізовано в розподіленій комп'ютерній мережі.

На жаль, на міжнародному рівні все ще нормативно не врегульовано уніфікований розвиток цифрових технологій, зокрема блокчейну, що створює передумови для серйозних викликів світовій фінансовій стабільності та безпеці будь-якої держави. Анонімність транзакцій та відсутність фактичного контролю за обігом криптовалют з боку державних структур сприяє тінізації економіки, до того ж навіть добросовісні власники криптовалют фактично позбавлені можливості захистити свої інтереси в адміністративному чи судовому порядку. У зв'язку із цим головна проблема, що виникає

навколо криптовалют полягає в тому, що до цього часу відсутня уніфікована міжнародна конвенція щодо обігу криптовалют, зокрема “Bitcoin” [2, с. 220].

Для України в сучасних умовах актуальним є схвалення законопроекту “Про віртуальні активи” [9], проект якого передбачає комплексне регулювання відносин, що виникають з приводу створення, випуску та обігу віртуальних активів. Реалізація запропонованих положень сприятиме забезпеченню відкритості та прозорості угод, які укладаються на ринку віртуальних активів, та запобіганню зловживанням на цьому ринку з боку недобросовісних учасників. З набуттям чинності цим законом власники віртуальних активів, й зокрема криптовалют, отримають низку переваг. Завдяки тому, що з’явиться законодавче регулювання цієї сфери, вони, як мінімум, зможуть захистити свої статки у віртуальних активах, якщо щось трапиться.

Крім того, будуть вирішені питання щодо розбудови інфраструктури ринку віртуальних активів, забезпечення його відкритості та ефективності. Метою прийняття цього акту є: впорядкування нормативно-правового регулювання для ринку віртуальних активів, його учасників; визначення правового статусу віртуальних активів як об’єктів цивільних прав; впорядкування цивільно-правових відносин між фізичними та юридичними особами, які виникають в процесі використання віртуальних активів; визначення правового статусу учасників ринку та користувачів у сфері віртуальних активів; встановлення основних засад та принципів державної політики у сфері віртуальних активів; державне регулювання та контроль на ринку віртуальних активів.

Використана література

1. Гребенюк М.В., Лук’янчук Р.В. Правовий режим криптовалют: досвід ЄС. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2017. № 4. С. 310-323.
2. Гребенюк М.В., Черняк А.М. Деякі аспекти обігу криптовалют: сучасний зарубіжний досвід правової регламентації. *Підприємництво, господарство і право*. 2018. № 8. С. 218-221.
3. Кудь О.О., Кучерявенко М.П., Смичок Є.М. Цифрові активи та їх правове регулювання у світі розвитку технології блокчейн: монографія. Харків: Право, 2019. 216 с.
4. Логойда В.М. Перспективи врегулювання правового статусу криптовалюти в Україні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2021. № 63. С.152- 157.
5. Михайловський В.І., Костюк О.В. Визначення поняття “криптовалюти”: міжнародний досвід. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2019. Вип. № 1. Т. 2. С. 226-231.
6. Овчаренко А.С. Правове регулювання віртуальних активів та криптовалют в Україні: сучасний стан та перспективи. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 4. С. 200-202.
7. Прокопенко В. Віртуальні активи. *Юридична газета*. 2021. № 1(731).
8. National risk assessment of money laundering and terrorist financing UK 2020 URL: https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/945411/NRA_2020_v1.2_FOR_PUBLICATION.pdf (дата звернення: 20.06.20210).
9. Про віртуальні активи: проект закону України від 11.06.20 р. № 3637. URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3 (дата звернення: 20.06.20210).

~~~~~ * * * ~~~~~